

11

Anca Munteanu, Iuliana Costea
(coordonatori)

VIAȚĂ, SEXUALITATE, MOARTE



Editura Eurobit
Timișoara, 2013

Cuvânt înainte

Volumul de față, al XI-lea la număr, face parte deja dintr-o bună tradiție științifică și editorială, întrucât el reunește, de regulă (dar nu în exclusivitate), lucrările prezentate la precedenta conferință anuală, organizată sub egida *Asociației Europene de Psihologie Transpersonală* (ETPA).

Pregătirea pentru tipar a ediției din acest an se petrece sub povara încercănată a unei mari absențe, deoarece unul dintre coordonatorii și autorii statornici și referențiali ai volumelor anterioare, este vorba de Adrian Jinaru, ne-a părăsit în miez de vară și de restituire creatoare, ca să fie mai aproape de Dumnezeu. Poate de aceea, jocul binecuvântatelor sincronități l-a inspirat ca la ultima lui conferință ETPA să prezinte lucrarea *Concepția mistică despre divinitate, între tradiție și reprezentare personală* (Geneva, 2012). A fost poate, un preambul care i-a afânat Calea, dăruindu-ne nouă cea din urmă nestemată a strălucitei sale minți, o nestemată despre enigma supremă a ființării care este Marele Anonim. Sperăm că toate dorurile și visele suspendate ale lui Adrian Jinaru s-au întrupat într-o stea ce ne veghează blând și iubitor cu pulberi de aur și armonii celeste.

Această carte colectivă, intitulată *Viață, sexualitate, moarte* propune, într-o cheie de reflexie holistică, unele răspunsuri la câteva întrebări majore ale umanului. Semnatarii articolelor sunt deopotrivă slujitori de prim rang ai mișcării transpersonale din țară și de peste hotare, dar și tinere speranțe care-și caută *textul* ființei.

Dorința coordonatorilor de a antreana cât mai multe voci tinere, *neoxidate*, nu e deloc întâmplătoare, căci având în vedere ascensiunea de prestanță a orientării transpersonale, cooptarea unor energii proaspete și debordante prin entuziasm și dăruire este o garanție pentru consolidarea edificiului, pentru decorațiunile lui durabile.

Sperăm că și acest volum va stimula prietenilor noștri de azi și de mâine deschiderea pentru accentele numinoase ale vieții, deoarece a sosit timpul să disipăm toate cețurile care ne tulbură privirea spre cer.

Coordonatorii

Conceptul mistic al divinității: între tradiție și reprezentare personală

† Adrian Jinaru¹

În diacronia culturală a umanității, puține noțiuni au generat mai mult interes și fascinație, contemplație pasionată și reflecție sobră, aspirație devotată și critică devastatoare, închistare dogmatică și libertate de spirit, dezbateri și controverse nesfârșite precum conceptul divinității. O inerentă curiozitate de a înțelege lumea și pe sine însuși, de a afla temeuri pentru securitatea sa fizică și psihică într-un mediu de viață ce îi părea străin sau ostil, l-au îndemnat pe om la o perpetuă căutare, la formularea unor repetate interogații privind esența supra-umanului (eventual, supranaturalului), a relațiilor sale cu lumea și ființele care o populează. Dacă admitem universalitatea speciei lui *homo religiosus*, ca nume propriu (Dumnezeu) sau substantiv comun (zeu, zeiță) nu a lipsit niciunei epoci istorice și locații geografice, dar felul de a-l înțelege, defini și teoretiza a cunoscut o impresionantă variație în timp și spațiu, funcție de progresele proprii cunoașterii, sisteme particulare de valori, credințe și practici, instituțiile care le promovau.

Cuvântul *mistic(ă)* – *mystikós* – își are rădăcina în limba elină, *my* sugerând ceva închis (ascuns, obscur, esoteric), fiind înrudit cu *mysterion* („secret”) și utilizat în contextul religiilor de mistere grecești. Trimite la

¹ Conf.univ.dr, Universitatea de Vest, Timișoara

ideea că adevărul divin e greu accesibil, că el nu atât se descoperă, cât se dezvăluie, făcându-se cunoscut nu oricui (profan, novice), ci numai celor care știu să caute. Iată de ce, fixând conotații și nuanțe deconcertante prin bogăție și diversitate, mistica va contribui la multiplicarea perspectivelor de atac, ca și cum ar încerca ironic să sporească impasurile nedumeririlor și confuziilor.

Plecând de la premisa că reprezentările și conceptualizările divinității sunt multidimensionale și pluri-nivelare, lucrarea de față nu-și propune sarcina imposibilă a elucidărilor tranșante, doar poposește asupra unora dintre manierele posibile de abordare a unei teme de maximă complexitate.

Idealismul împotriva naturalismului

Misticul manifestă o funciară neîncredere în bunul simț natural cu al său naturalism sau realism naiv limitat la aspectele material-concrete observabile (singurul obiect valid de cunoaștere) și credulitatea de a lua aparența („faptele”) drept realitate, în spectacolul fantomatic al lucrurilor, în datele simțurilor ca ghizi periculoși care transmit mesaje fragmentare și dubioase, inconsistente, contrafăcute, în impresiile senzoriale înșelătoare ce edifică prin convenție o lume pretins *reală și solidă*, dar care nu constituie decât proiecția exteriorizată a propriilor senzații, atribuite universului necunoscut; ele construiesc o imagine a cărei relație cu realitatea este, în cel mai bun caz, una aproximativă și simbolică, dar care nu are nicio semnificație atunci când canalele de comunicație sunt plasate într-un plan diferit.